

یا صاحبی السّجن

محمد افنان

حضرت عبدالبهاء به غیر از امضای مبارک که در ذیل الواح و مکاتیب مرقوم می‌داشتند و معمولاً اسم مبارکشان به طور کامل یا حرف اول دو کلمه مبارک عبدالبهاء عباس است، صدر بعضی از آثار فخریه را با خاتمی که سجع آن «یا صاحبی السّجن» است مزین فرموده‌اند. این عنوان یادآور قسمتی از آیات قرآنی است که دو بار در سوره یوسف در قرآن آمده است.^(۱)

نکته اساسی این است که این تشابه فقط در ظاهر رسم الخط است. کلام قرآن خطاب حضرت یوسف به دو هم‌زندان حضرتش می‌باشد که هر دو از ندیمان فرعون بودند و به صیغه تثنیه و در اصل «صاحبین» می‌باشد. اما به علت این که صاحبین به سجن اضافه شده، حرف «نون» از آخر آن حذف گردیده ولی حرف «یاء» باقی مانده است و تلفظ حرف قبلی یعنی باء باید مفتوح بماند.

اما در سجع مهر حضرت عبدالبهاء، لفظ «صاحب» مفرد است و «یاء» ضمیر متکلم می‌باشد و اشاره به نفس مبارک جمال‌قدم به مفهوم مصاحب و همنشین حضرت عبدالبهاء در زندان و سجن است. سجع یکی از خاتم‌های حضرت بهاء‌الله نیز

«السّجن لله الواحد المختار»^(۲) است و عنوان لا اقلّ یکی از الواح نازلّه از قلم اعلیٰ نیز «هو المسجون» می باشد.^(۳) محتملاً این موارد نیز مؤید این نکته است که مقصود حضرت عبدالبهاء از انتخاب «یا صاحبی السّجن» توجّه و توسّل حضرتش به مظهر امر الهی یعنی پدر بزرگواری است که سال ها با هم در زندان به سر برده اند.

یادداشت ها:

۱. سوره دوازدهم قرآن مجید، آیات ۳۹ و ۴۱
۲. محاضرات، جناب اشراق خاوری، ص ۱۰۱۷
۳. مجموعه آثار حضرت بهاء الله، محفظه ملی آثار امری، شماره ۴۹ / ص ۳۱۱